СЪВРЕМЕННА СЪДЕБНА ПРАКТИКА ПО ДЕЛА ЗА ОРГАНИЗИРАНА ПРЕСТЪПНА ДЕЙНОСТ

ЗАБЕЛЕЖКА: Изложената съдебна практика съдържа както устойчиви и традиционно възприети становища, така и възгледи, които са в отклонение от утвърдените в правната ни система. Тя е подбрана за очертаване на еволюцията на съдебното тълкуване на закона и разнообразието на съдебните разбирания при изменението на действащия закон.

База данни на Върховния касационен съд

База данни на Висшия съдебен съвет LEGALACTS

1. РЕШЕНИЕ НА КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД № 10 / 15.11. 2011 Г. ПО КД № 6 / 2011 Г. (докладчик Стефка Стоева)

Организираната престъпност е особена форма на усложнена задружна престъпна дейност с безспорно по-висока обществена опасност от обикновеното съучастие, защото става дума за организация на три или повече лица, която осъществява множество престъпления. Завишената обществена опасност на организираната престъпна група е наложила за някои видове престъпления да се установят квалифицирани състави.

Една от основните цели за създаването на специализирания наказателен съд е процесът да се води извън сферата на влияние на обвиняемите, действали като организирана престъпна група, за да се постига географско разделяне между мястото на съдене и района, в който действа организираната престъпна група, като се осигури и максимална неутралност на съдиите и съдебните заседатели.

2. РЕШЕНИЕ № 212 / 09.07.1996 Г. ПО НД № 626/1995 Г., I НО НА ВС (докладчик Никола Филчев)

„Предварително сговаряне" за извършване на престъплението има както когато е налице организирана група, така и когато предварително е взето решение и след това е извършено престъплението.

3. РЕШЕНИЕ № 88 / 10.09.2009 Г. ПО НД № 50/2009 Г., I НО НА ВКС (докладчик Пламен Томов)

Извършването на вторични престъпления е само цел на организираната престъпна група по чл. 321 НК. Независимо дали целта е признак от обективната или от субективната страна на престъпното сдружаване (защото е спорно в теорията), при всички случаи става дума за бъдеща, не за осъществена престъпна дейност, която да е условие за отговорността по чл. 321 НК.

4. РЕШЕНИЕ № 301 / 17.08.2009 Г. ПО НД № 334/2009 Г., III НО НА ВКС (докладчик Саша Раданова)

Целта на организираната престъпна група да върши престъпления от определен вид и субективната цел на отделно вторично престъпление не са едно и също. Касаторът допуска смесване между доказаната по несъмнен начин цел на организираната и ръководена от него престъпна група и конкретното предназначение на наркотиците, доколкото той оспорва целта на тяхното държане за разпространение.

5. РЕШЕНИЕ № 383 / 23.11.2009 Г. ПО НД № 382/2009 Г., I НО НА ВКС (докладчик Пламен Томов)

Установяването на признаците на „организирана престъпна група" (чл. 93, т. 20 НК) в нечия дейност е поначало трудна задача с оглед не дотам ясната им уредба в закона (подложена единодушно и в теорията на повече или по-малко заслужена критика). От това че подсъдимите са се познавали и контактували, включително за търговията с цигари, съвсем не следва еднозначно, че са изпълнявали обща воля и са преследвали обща цел, което е същностен белег за всяка, в това число и престъпна организация.

Членовете на организираната престъпна група могат както обективно да уговорят, така и субективно да си поставят за цел да извършват съучастнически вторични престъпления. Незаконосъобразна е тезата на окръжния съд: че ако групата цели да извърши престъпление при обикновено съучастие, то се поглъщало от правната квалификация „организирана престъпна група" (чл. 93, т. 20 НК). Така априори неправилно се отрича възможността членовете на такава група както обективно да уговорят, така и субективно да си поставят за цел да извършат съучастнически престъпления. Проблемът в такива случаи може да бъде само доказателствен. Няма пречка престъпленията, представляващи цел на групата, да бъдат квалифицирани по всички възможни състави или спрямо тях да бъдат приложени общите правила за съучастието.

6. РЕШЕНИЕ № 417 / 13.11.2009 Г. ПО НД № 447/2009 Г., III НО НА ВКС

Участието на подсъдимия в организираната престъпна група, макар и като участник на по-ниско ниво (уличен дилър), се изразявало в продаване на амфетамин на други лица и отчитане на продажбите пред друг член н групата. Знаел, че групата притежава оръжие. По поръчение на членове от групата нает от негово име лек автомобил с цел да бъде разглобен и продаден на части. Подсъдимият изпълнявал и периферни изпълнителски и посреднически функции, нямащи особено значение към основната дейност.

7. РЕШЕНИЕ № 376 / 02.02.2010 Г. ПО НД № 132/2009 Г., III НО НА ВКС (ДЕЛОТО КУЙОВИЧ) (докладчик Севдалин Мавров)

Без значение е в какво съчетание от участници са реализирани вторичните престъпления, т.е. дали в конкретните престъпления, цел на организираната престъпна група, под различни форми на съучастие участват всички от групата или в част от престъпленията участва една част, а в друга - друга част от групата.

8. РЕШЕНИЕ № 446 / 09.11.2010 Г. ПО НД № 401/2010 Г., I НО НА ВКС (докладчик Блага Иванова)

Несъществено процесуално нарушение е непосочване на мястото, където е извършено престъплението по чл. 321, ал. 6 НК.

9. РЕШЕНИЕ № 108 / 23.03.2011 Г. ПО НД № 45 2011 г., II НО НА ВС (докладчик Елена Авдева)

Принципно емоционалните и родствени контакти не изключват възможността обвързаните по този начин лица да се обединят в организирана престъпна група.Тримата подсъдими в продължение на около две години били свързани от обща престъпна цел - трафик на жени и изпиране на пари. Групата действала трайно и съгласувано, използвайки усилията на всеки от членовете. В зависимост от ситуацията те поемали различни задачи, свързани с намирането на подходящи жертви, с убеждаването им да заминат за Франция и да проституират, както и с организирането на транспорт, осигуряването на паспорти, квартира, контакти с клиенти и превеждането на получените суми в България. Тази доказателствена основа показва очевидно несъответствие между инкриминираната дейност и инцидентната съучастническа дейност.

Деянията, извършен от подсъдимите, са диаметрално противоположни на толерираната от обществото представа за семейна солидарност и взаимна помощ. Когато едно семейство обедини трайно потенциала на членовете си за постигане престъпни цели, то се превръща в организирана престъпна група и не може да очаква защита или снизхождение поради социалното значение на семейната единица.

10. РЕШЕНИЕ № 113 / 12.07.2011 Г. ПО НД № 584/2010 Г., II НО НА ВКС (докладчик Биляна Чочева)

Продължителността на участието има отношение към структурирането на сдружението.

Независимо от относително кратъкия период, признакът за трайност на сдружението е налице. Предназначението му, самостоятелно и в съчетание с изискването за структурираност, е да открои продължаваща във времето усложнена престъпна дейност на повече от три лица, като я различи от инцидентна такава, възникнала по повод извършването на конкретно деяние при обикновено съучастие.

11. РЕШЕНИЕ № 234 / 04.08.2011 Г. ПО НД № 1314/2011 Г., II НО НА ВКС (докладчик Биляна Чочева)

Доминиращата роля на подсъдимия е обхваната от обвинението по чл. 321, ал. 3, вр. ал. 1 от НК като организатор и ръководител на ОПГ, поради което и е невъзможно да служи като основание за отегчаване на отговорността му.

12. РЕШЕНИЕ № 408 / 05.12.2011 Г. ПО НД № 1990/2011 Г., III НО НА ВКС (докладчик Фиданка Пенева)

В случая е налице организиране на група с ясно изразени йерархични структури и разпределение на функциите между участниците, но за извършване само на едно престъпление. При граматическото тълкуване на нормата на чл. 93, т. 20 от НК се налага извод, че законодателят е предвидил като задължителен елемент на престъплението по чл. 321, ал. 1-5 от НК групата да е била създадена за извършване на две или повече престъпления.

За съществуването на ОПГ е необходимо същата да преследва специална цел, тъй като участниците са се сдружили, за да вършат съгласувано в страната или чужбина престъпления, за които е предвидено наказание „лишаване от свобода“ повече от три години.

13. РЕШЕНИЕ № 581/20.12.2011 Г. ПО НД № 2626/2011 Г., II НО НА ВКС (докладчик Теодора Стамболова)

За да съществува организирана престъпна група, са необходими обективирано поведение и установен умисъл на поне три лица за нея, с приемане за осъществяване на целите на групата. Следва да се установи, че всеки от дейците знае за най-малко още две лица в състава на ОПГ, без да е необходимо всички участници да се познават и да осъществяват пряк контакт помежду си. Извършителят трябва да съзнава, че принадлежи към ОПГ, че членовете й действат синхронизирано и дейността им е насочена към извършването на други престъпления. Това са едни от основните отлики между организираната престъпна група и обикновеното съучастие.

Престъпното сдружение следва да е трайно, като съществуването на този признак от обективна страна се установява както от времето, през което е функционирала групата, така и от трайността на връзките между отделните нейни членове.

14. РЕШЕНИЕ № 113 / 12.03.2012 Г. ПО НД № 29/2012 Г., II НО НА ВКС (докладчик Юрий Кръстев)

От факта на простото познанство на подсъдимия със свидетеля, присъствието му в неговия дом, възможното знание за естеството на заниманията на свидетеля, не са достатъчни да формират необходимите заключения за съставомерност на поведението му като участие в ОПГ, още повече, че и по обвинителния акт неговата функция е съвсем ограничена и не предполага в никакъв случай знанието за или участие на трети лица.

Двамата свидетели са били осъдени по споразумение за участие в престъпна група с подсъдимия, но това не обвързва правното положение на последния, още повече, че той не се е съгласил с тези факти и правните последици от осъждането на свидетелите не могат да се разпространят върху него. Този правен парадокс се наблюдава и по отношение обвинението в съучастие, по което двамата свидетели са били осъдени, че са извършили деянието в съучастие с подсъдимия, а той е бил оправдан по него.

15. РЕШЕНИЕ № 143 / 11.06.2012 Г., ПО НД № 2903/2011Г., II НО НА ВКС

За наличие на ОПГ относно количествения критерий не е необходимо всеки един от членовете на групата да се познава с останалите

16. РЕШЕНИЕ № 178 / 20.04.2012 Г. ПО НД № 448/2012 Г., II НО НА ВКС (докладчик Бисер Троянов)

Престъпният състав не изисква по-детайлно описание на дейностите, осъществени при образуването на престъпното сдружение и при преследване на целта, за която то е било създадено. И тъй като престъплението не е резултатно, не следва да се посочват и конкретните прояви на разпространение на наркотични вещества, извършени като дейност на организираната престъпна група за целия период на съществуването й. Затова и реализираното от подсъдимия престъпление правилно е било квалифицирано по чл. 321, ал. 1 от НК.

17. РЕШЕНИЕ № 193 / 12.07.2012 Г. ПО НД № 517/2012 Г., II НО НА ВКС (докладчик Елена Авдева)

Користната цел като допълнителен квалифициращ признак по чл. 321, ал. 3 от НК е обективно изразена чрез отношенията, договорките и очакванията на членовете от групата. Последните били съзнателно обединени в стремежа си да извлекат материална облага по престъпен начин.

18. РЕШЕНИЕ № 406 / 28.11.2012 Г. ПО НД № 3146/2012 Г., I НО НА ВКС (докладчик Даниела Атанасова)

Престъплението почл. 321, ал. 2 от НК е продължено. То се осъществява с едно деяние, изразяващо се в бездействие или в съчетание от действие и бездействие, при което субектът на престъплението осъществява непрекъснато престъпния състав през определен период от време. Изпълнителното деяние се осъществява чрез едно деяния, което винаги съдържа бездействие. Деецът осъществява непрекъснато състава на престъплението през определен период от време, който започва с възникване на задължението да извърши определено действие и продължава докато не бъде изпълнено това задължение или престъпното състояние не бъде прекратено поради независещи от дееца обстоятелства. През определения времеви период деецът създава трайно престъпно състояние, като във всеки момент се въздейства отрицателно върху непосредствения обект на даденото престъпление. При продължените престъпления преценката за приложимия материален закон е в зависимост не от започването на деянието, а от неговото прекратяване. Деянието, за което подсъдимият е признат за виновен, е продължило за времето от април 2007 г. до 24.10.2010 г. Същото правилно е квалифицирано по чл. 321, ал. 3, т. 2, вр. ал. 2 от НК, поради което разпоредбата на чл. 2, ал. 2 от НК е неприложима.

19. РЕШЕНИЕ № 415 / 23.02.2012 Г. ПО НД № 2161/2011 Г., II НО НА ВКС (ДЕЛОТО НА БРАТЯТА МАРГИНИ) (докладчик Лидия Стоянова)

Трайността произтича от данните за времето на продължителност на съществуването и продължаваща усложнена престъпна дейност на повече от три лица при липса на основание да бъде определена като инцидентна, т.е. възникнала по повод на конкретно деяние при обикновено съучастие по смисъла на чл. 20 НК

20. РЕШЕНИЕ № 525 / 07.08.2012 Г. ПО НД № 2457/2011 Г., I НО НА ВКС

При индивидуализацията на отговорността следва да се преценява видът на целената престъпна дейност, степента, в която е реализирана, включително нейният мащаб, стадий, до който е достигнало изпълнението ѝ, наличие на намерения извършеното да е само брънка в по-мащабна минала или бъдеща обща дейност.

„Трайността" като белег на структурата в едно сдружение, за да се яви то още "организирана престъпна група", не следва да бъде търсена единствено в продължителността, в която е просъществувала групата.

21. РЕШЕНИЕ № 529 / 24.02.2012 Г. ПО Н.Д № 2536/2011 Г., II НО НА ВКС (докладчик Биляна Чочева)

Изпълнението на възложени от работодателя задачи, свеждащи се до превоз на контрабандно гориво, е част от трайна, съгласувана и добре планирана дейност с разпределение на функциите между участниците, които са били повече от трима, продължаваща за установения по делото период и която е имала за цел извършване на престъпления по чл. 242, ал. 1, б. "е" от НК. Всички тези обстоятелства са били обхванати от представите на този подсъдим, който е имал ясното съзнание, че е член на ОПГ, наред с останалите такива, единият от които е имал лидерската позиция, и е действал съобразно своите задачи за постигане на общата цел.
Структурата на групата е очертана с това кой какви строго определени задачи е изпълнявал и с какви действия е допринасял за постигане на целта на групата.
Извършването на вторично престъпление не опровергава извода за наличието на ОПГ. Нейното обективно съществуване може и да не е обвързано с осъждането за престъпления от конкретния вид, стига да е доказано, че тя е създадена с цел извършването на такива престъпления. Формулировката по чл. 93, т. 20 от НК има предвид целта да се вършат две и повече престъпления, а не да е доказано по несъмнен начин, че те са извършени.

22. РЕШЕНИЕ № 567 / 03.05.2012 Г. ПО НД № 2750/2011 Г., II НО НА ВКС (БРАТЯ "ГАЛЕВИ") (докладчик Жанина Начева)

Основните форми на съучастие са регламентирани в Общата част на Наказателния кодекс и могат да се проявят при всички престъпления, докато особените форми на съучастническа дейност (каквато е и групата по смисъла на чл. 213, ал. 3, т. 3 НК) са проявими само за онези престъпления от Особената част, за които са предвидени като квалифициран състав. Подсъдимите са действали като група, поради което незаконосъобразно съдът е обвързал квалификацията и с обикновеното съучастие по смисъла на чл. 20, ал. 2 НК. Допуснатото нарушение не е съществено.

Съдът е установил структура, характерна за организираната престъпна група предвид високата степен на съгласуваност в действията на подсъдимите и спазване на йерархия, при която задачите са били поставяни от подсъдимия Г. Установени са обединените усилия на всички участници в групата да се поставят представители на търговски фирми в ситуация, в която да бъдат принудени да заплащат съответните парични суми.

Фактическото обстоятелство, че двама от подсъдимите са разполагали с оръжие, не може да бъде достатъчно за квалифицирания състав на престъплението. Организираната престъпна група предпоставя съгласуване на волите на участниците в нея, което следва да обхваща като елемент поне един от тях да употреби оръжието при извършване на престъпленията, поставени за цел на престъпното сдружение, за да се счита групата за въоръжена.

23. РЕШЕНИЕ № 18 / 24.01.2013 Г. ПО НД № 1482/2012 Г., III НО НА ВКС (докладчик Цветинка Пашкунова)

Високата степен на обществена опасност на инкриминираното деяние по чл. 321, изведена от съпричастните към организираната престъпна група лица - 11 /единадесет/ на брой; от продължителния период от време, през който същата е функционирала; и от кумулираните квалифициращи обстоятелства при осъществяване на посегателството, преценена във взаимовръзка с конкретните действия на подсъдимия в качеството му на участник от второ ниво, непосредствено след ръководителя в престъпното сдружение /той вербувал дилъри за разпространение на високорискови наркотични вещества; зареждал ги с наркотик; събирал всички приходи от реализираните продажби; водел отчетността на паричните средства, които предавал на П.; имал ключова роля в акциите, свързани с „наказателна" разправа с дилъри-длъжници и с лица, продаващи наркотични вещества в териториалния периметър на групата, за себе си; и значително допринесъл при реализиране целите на престъпното сдружение, включително с извършените престъпни деяния по съхранение и укриване на оръжия, за които има самостоятелно висящо наказателно производство по чл. 339 от НК, налагат социална изолация на подсъдимия от обществото.

24. РЕШЕНИЕ № 109 / 27.02.2013 Г. ПО НД № 2086/2012 Г., III НО НА ВКС (докладчик Цветинка Пашкунова)

Членовете на състава трябва да са субективно свободни от лична предубеденост и пристрастност.пристрастност. Безусловно необходимо е те да са безпристрастни и от обективна гледна точка, като предоставят достатъчно гаранции, изключващи всяко основателно съмнение в това отношение. При обсъждане на субективния критерий, личната безпристрастност на съдията и на заседателите се презумира до доказване на противното. Що се касае до обективния критерий, той предпоставя задължение за установяване на съществуващи факти от действителността, извън личното поведение на членовете на съдебния състав, които могат да породят съмнения в тяхната безпристрастност и непредубеденост. Дори външното впечатление може да бъде определящо за доверието, което съдилищата трябва да вдъхват в обществото и най-вече в страните в наказателното производство. Конкретиката в случая сочи на съмнения в процесуалните участници, че ще получат правосъдие от безпристрастен съд, обективирани в достатъчно обоснована степен от възникнал личен конфликт между съдебен заседател и съпругата на подсъдим и за инициирано от последната частно наказателно дело.

25. РЕШЕНИЕ № 294 / 09.07.2013 Г. ПО НД № 1043/2013 Г., II НО НА ВКС

Налице е трайно структурирано престъпно сдружение между тримата подсъдими, създадено с користна цел и с цел извършване на престъпления по чл. 354а от НК. Всеки от тримата обективно е извършил действия насочени към осъществяване на тези цели, като е съзнавал, че действа съвместно с останалите за тяхното постигнане - реализиране на печалба от престъпната дейност.

Налице е съгласуваност в действията им и трайност на взаимоотношенията между подсъдимия А. и останалите членове на групата. Създаденото организационно звено е действало съобразно установените правила, като не се е налагало между лицата да бъде осъществяван постоянен и ежедневен контакт. Всеки е действал съобразно разпределението на функциите, които е имал в групата, и не е било необходимо провеждане на формални срещи, при които лично или чрез други лица подсъдимият А. да ангажира останалите да разпространяват наркотици, както и схемата по която да действат. Подсъдимият А. е приемал на контролираните и ползвани от него телефони конкретните заявки, предавал ги е заедно с наркотичните вещества на подсъдимия Б., който е разпределял наркотика в заявените дози и го е предавал на подсъдимия Н., а до определен период и на свидетеля Г., които са го разпространявани на крайните потребители и по обратния ред са отчитали получените от продажбите суми. Извод за

ръководната роля на А. е направен и от факта, че на него е докладвано и той е решавал възникналите проблеми в отношенията с клиентите. Подсъдимите Б. и Н. са държали инкриминираните им видове и количества наркотични вещества.

26. РЕШЕНИЕ № 436 / 20.11.2013 Г. ПО НД № 1553/2013 Г., III НО НА ВКС (докладчик Красимир Харалампиев)

Макар в нормата на чл. 321, ал. 3 от Н да не е посочено изрично престъплението по чл. 201 от НК, логическото и семантичното тълкуване на употребения в същата норма израз „създадена с користна цел"/ като елемент от фактическия състав/, води до заключението за съставомерност по този наказателен състав, когато организираната престъпна група е структурирана трайно за неправомерно придобиване на чуждо имущество чрез присвоителна дейност като поне един от участниците в нея притежава необходимото по чл. 93, т. 1, б. "б" от НК длъжностно качество и предмета на престъплението му е бил връчен да го пази или управлява.

27. РЕШЕНИЕ № 652 / 15.02.2013 Г. ПО НД № 1763/2012 Г., I НО НА ВКС (докладчик Елена Величкова)

Участието на подсъдимия В. в ОПГ се изразило в координираща роля, чрез набиране на „поръчки" от различни лица, нуждаещи се от неистински документи за самоличност или такива за завършено образование или за различна правоспособност. Участието на другия подсъдим се изразило в последващата разпространителска дейност, а на подсъдимия Н. - в изпълнителската функция, тъй като той с оглед личните си компютърни и фотографски умения изпълнявал „поръчките".

28. РЕШЕНИЕ № 38 / 25.09.2014 Г. ПО НД № 2395/2013 Г., I НО НА ВКС (докладчик Пламен Томов)

Ако участниците в организирана престъпна група не са осъществили нейната цел да вършат престъпления или пък престъпленията им не са установени по начин, че за тях да бъде носена самостоятелна отговорност, отговорността по чл. 321 от НК се носи на общо основание. За целите на тази квалификация дейността на групата може да бъде очертана най-общо (уговаряна е доставка на наркотично вещество, но не и точно на кого, на какво количество, кога, на кое място) с косвени доказателства.

29. РЕШЕНИЕ № 139 / 07.04.2014 Г. ПО НД № 236/2014 Г., III НО НА ВКС (докладчик Саша Раданова)

Проявената от съдилищата снизходителност с определянето наказанията на четиримата при условията на чл. 55, ал. 1, т 1 от НК се дължи основно на процесуалното им поведение. С осъждане по чл. 321 НК е санкционирана продължила поне половин година и крайно укорима престъпна дейност, застрашаваща основно малолетните, непълнолетните и младите пълнолетни членове на обществото (ОПГ е била създадена с цел разпространение на наркотици), и на това точно обстоятелство е наблегнал и въззивният съд, когато е отказал да приложи условното осъждане

30. РЕШЕНИЕ № 145 / 01.07.2014 Г. ПО НД № 206/2014 Г., II НО НА ВКС (ДЕЛОТО "НАГЛИТЕ") (докладчик Юрий Кръстев)

Между участниците в групата се оформило реално вътрешно разпределение по функции, целящо избягване или намаляване на риска при залавяне да бъде съобщена информация за друга част от групата. Налице е била съгласуваност в действията чрез взаимното им обвързване по време и място. През различните периоди съставът на участниците бил бил различен, но винаги повече от трима.

31. РЕШЕНИЕ № 225 / 15.07.2014 Г. ПО НД № 184/2014 Г., III НО НА ВКС (докладчик Антоанета Данова)

Престъпната насоченост на дейността на ОПГ не е инцидентна, за някакво определено престъпление, за определен момент, а обхваща изрично съгласие на лицата за създаване на предпоставки за извършване на поне две престъпления от категорията на посочените в закона. Изисква се съзнание, че сдружението е направено, за да извършва престъпления. Необходимо е участниците да съзнават, че с дейността си подпомагат постигането на общи престъпни цели. При образуването на ОПГ деецът съгласува волите на лицата, за да се създадат трайни взаимоотношения, обвързани в едно престъпно сдружение. Деецът извършва активна дейност по създаването на ОПГ. Ръководене на ОПГ е налице, когато деецът нарежда на един или повече членове от групата, като им възлага общи или конкретни задачи или им дава указания за постигане на поставените цели. При участието в ОПГ деецът се обвързва в определени взаимоотношения с другите лица в групата, като в случая се касае за фигурата на продължено престъпление.

32. РЕШЕНИЕ № 257 / 21.05.2014 Г. ПО НД № 592/2014 Г., I НО НА ВКС (докладчик Евелина Стоянова)

Престъпният състав по чл. 321 НК не поглъща евентуално извършената вторична престъпна дейност и за нея престъпните дейци отговарят отделно, при условията на съвкупност.
Престъплението по чл. 321, ал. 2 НК не генерира икономическа изгода, която би могла да бъде предмет на изпиране, съответно на чл. 253, ал. 1 НК.

33. РЕШЕНИЕ № 358 / 28.10.2014 Г. ПО НД № 1065/2014 Г., II НО НА ВКС (докладчик Теодора Стамболова)

Поне два пъти е извършвана предварително планирана доставка на наркотични вещества, откъдето е изведен признакът „трайност" съгласно изискването на дефиницията по чл. 93, т. 20 НК.

34. РЕШЕНИЕ № 446 / 19.11.2014 Г. ПО НД № 1349/2014 Г., III НО НА ВКС (докладчик Павлина Панова)

За престъплението по чл. 321 от НК са отчетени както ограниченият териториален обхват на действие на групата, така и минималният брой лица, от която се е състояла тя. Все пак тази група е съществувала и функционирала в продължение на година и половина. Тези характеристики на деянието, макар и да сочат на по-ниска степен на обществената му опасност в сравнение с други престъпления от същия вид, не разкриват незначителност, което да води до определяне на наказание под законовия минимум, а обуславят налагане на наказание в минималния законов размер.

35. РЕШЕНИЕ № 472 / 18.12.2014 Г. ПО НД № 920/2014 Г., I НО НА ВКС (докладчик Румен Петров)

Законът не поставя изискване всички участници в групата да се познават, респективно да осъществяват пряк контакт помежду си или при установяване на такива контакти, те да са постоянни или ежедневни. С оглед организираните и реализирани девет доставки на наркотични вещества не се касае за инцидентна, епизодична дейност на подсъдимите, т.е. не липсва трайност на сдружението. Безспорно е уточнен и началният момент на възникване на организираната престъпна група, към който групата се е състояла само от трима - организаторът и ръководител Р. и с участници Т. и С., чиято роля се е изразявала в осъществяването на връзка между предлагащите марихуана в района на едното населено място лица и другите двама от другото населено място. Системното - ежемесечно, в продължение на девет месеца осигуряване на доставки на наркотични вещества, не би могло да се приеме като липса на съпричастност на С. към групата. Осъществените от страна на Р. действия по ръководство на групата се изразяват в разпределянето на задачите - директно между първоначалните участници или посредством Т., в одобряване или не на предстоящите действия.

36. РЕШЕНИЕ № 551 / 24.01.2014 Г. ПО НД № 915/2013 Г., I НО НА ВКС (докладчик Николай Дърмонски)

За съществуването на ОПГ е необходимо обективирано поведение и установен умисъл на поне три лица, с приемане за осъществяване на целите на групата (на друга престъпна дейност), като всеки от дейците знае за най-малко още две лица в състава й, при трайност и структурираност на сдружението. Трайността (продължаваща, обособена в конкретни времеви параметри) е възможна и при относително кратък период от време, но с оглед предназначението на групата и в съчетание с изискването за структурираност (установеност на връзките между членовете, дори без изискване за субординация и без да има излъчен ръководител).

Създаването на сдружение от поне три лица за осъществяване на бъдеща престъпна дейност изисква и знание у членовете за участие на поне още две лица с приемане на целите на сдружението. Не е необходимо всеки член да вземе участие в извършване на всички бъдещи вторични престъпления.

37. РЕШЕНИЕ № 565 / 18.02.2014 Г. ПО НД № 2225/2013 Г., III НО НА ВКС (докладчик Лада Паунова)

(в решението се обсъжда хипотеза на многостепенно съучастие между участници в ОПГ, при което участник е приет за съучастник, тъй като подбудил подбудителя (също участник в групата) на крайния извършител)

38. РЕШЕНИЕ № 568 / 12.03.2014 Г. ПО НД № 903/2013 Г., I НО НА ВКС (докладчик Николай Дърмонски)

ОПГ може да съществува при едни първоначални, но впоследствие променени цели за бъдещите престъпления (*в решението се коментира хипотеза на „ne bis in idem" при паралелни производства за вторичната дейност във връзка с различни обвинения по чл. 321 при различен предмет на дейност на групата*).

39. РЕШЕНИЕ № 143 / 03.04.2015 Г. ПО НД № 132/2015 Г., II НО НА ВКС (ДЕЛОТО НА ВЕНЦИСЛАВ СТЕФАНОВ ЧАМУРДЖИЕВ - БИВШ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИК В БУРГАС И АДВОКАТ) (докладчик Теодора Стамболова)

Съгласно чл. 177, ал. 1 и чл. 281, ал. 8 НПК не е възможно осъдителна присъда да бъде постановена било само на основание на данните от СРС, било само на прочетени по реда на чл. 281, ал. 4 НПК свидетелски показания.

40. РЕШЕНИЕ № 237 / 30.06.2015 Г. ПО НД № 1987/2014 Г., II НО НА ВКС (докладчик Бисер Троянов)

Първоначалното обвинение е по чл. 321, ал. 3, вр. с ал. 1 от НК, като освен користната цел погрешно е записано, че организираната престъпна група е създадена и с цел да върши престъпления по чл. 194 от НК. Подобен текст не съществува в диспозицията на чл. 321, ал. 3 от НК и въззивният съд основателно е изключил това незаконосъобразно обстоятелство от първоинстанционната присъда, където то неправилно е било отразено. Така Апелативният специализиран наказателен съд е прецизирал правната квалификация на извършеното от подсъдимия престъпление. Касаторът неправилно счита, че е оневинен за организатор на престъпното сдружение и вместо по чл. 321, ал. 3, вр. с ал. 1 от НК следва да носи наказателна отговорност само като участник в групата по чл. 321, ал. 2 от НК.

41. РЕШЕНИЕ № 315 / 25.11.2015 Г. ПО НД № 474/2015 Г., I НО НА ВКС (докладчик Мина Топузова)

Подсъдимият образувал ОПГ и бил неин ръководител. Той определил предмета и територията на престъпните действия, поставял конкретни задачи на отделните членове, осигурил неистински парични знаци и наркотични вещества, предназначени за изнасяне извън границата, получавал печалбата от незаконната дейност и разпределял паричните възнаграждения, добити от нея.

Свидетелят бил наясно с незаконния характер на пренасяните от него вещи в специално пригоден тайник - разширение в резервоара на автомобила, за която дейност получавал възнаграждение. Съзнавал, че извършената от него дейност е част от организирани действия и се ръководи от лице, което не познавал, но за което след задържането си разбрал от друг свидетел.

В съдебната практика е трайно застъпено разбирането, че не е задължително участниците в организираната престъпна група да се познават помежду си, а е необходимо да съзнават, че с действията си допринасят за постигането на общия престъпен резултат.

42. РЕШЕНИЕ № 330 / 15.10.2015 Г. ПО НД № 1119/2015 Г., III НО НА ВКС (докладчик Мая Цонева)

Установено е съществуването на трайна, продължителна връзка на подсъдимия и брат му И. с лицата П., Ш., Й., Б., В. и Я., както и с други неустановени лица, която била подчинена на общото им намерение да бъдат извършвани престъпления по чл. 155 и чл. 159а от НК, като бъдат контролирани лицата, занимаващи се с проституция на територията на населеното място и курортния комплекс посредством определяне на броя им, мястото, на което извършват дейността си, времето, през което я осъществяват, сумата, която трябва да получават от клиентите си и която трябва да заплащат на сводниците си. Дейността на подсъдимия, изразила се в даване на разпореждания до останалите участници за осъществяване на контрол върху проституиращите лица и техните сводници, както и до разпределяне на получените средства, правилно е квалифицирана като ръководене на групата. Тези действия представляват разпределяне на задачите между участниците в групата. Те са обективен израз на управленските решения, взети съвместно с П. и И. относно начина на реализиране на поставените пред групата цели. По-малкият му принос при поставянето на задачите и при контрола върху изпълнението им в сравнение с останалите ръководители на групата не води до несъставомерност на деянието. Това обстоятелство има значение единствено за индивидуализация на наказанието. Без значение е също така дали подсъдимият е извършил лично някое от престъпленията, за чието осъществяване е създадена групата, както и дали изобщо са извършени такива от членовете на престъпното сдружение.

43. РЕШЕНИЕ № 355 / 26.10.2015 Г. ПО НД № 1037/2015 Г., III НО НА ВКС (докладчик Цветинка Пашкунова)

Сдружението ще бъде структурирано и без формално разпределение на функциите между участниците, продължителност на участието или развита структура, при установено съгласуване на волите на най-малко три лица, насочени към постигане на визираната в закона цел, без да е необходимо персоналният състав на групата да остава един и същ. За изискуемия елемент „трайност" на сдружението е достатъчно съществуването на устойчива връзка между членовете на организираната престъпна група, с оглед извършването на конкретните престъпления, за които тя е създадена, като не е необходимо те да бъдат осъществени или ако са реализирани, в тях да са взели участие всички членове, тъй като кримирализираното в чл. 321 от НК престъпно посегателство е формално.

Участниците в сдружението трябва да знаят, че са част от група и поведението им е подчинено на едно общо решение за извършване на определена категория престъпления, без да е нужно всички членове на групата да се познават, да контактуват помежду си или да получават нареждания от едно и също лице

44. РЕШЕНИЕ № 426 / 10.12.2015 Г. ПО НД № 1278/2015 Г., II НО НА ВКС (ДЕЛОТО НА ЙОРДАН ТОНОВ) (докладчик Павлина Панова)

Подсъдимият е осъществил две от формите на изпълнителното деяние - „образуване" и „ръководене". Той съгласувал волите на повече от три лица, създавайки трайни взаимоотношения между тях, обвързвайки ги в престъпно сдружение. Давал нареждания главно до подсъдимите П. и Ц., а понякога и надолу по низходящ ред на йерархията, възлагайки общи и конкретни задачи, давайки указания за определени цели и начина за тяхното постигане. Предвид строгата структура на сдружението, ред и дисциплина, нарушението на които е било строго наказвано, най-ниските нива от престъпната група не са имали контакт с нейния организатор и ръководител, но такъв не се изисква от закона. Достатъчно е, че нарежданията и изявленията на подсъдимия са стигали до стоящите непосредствено под него в йерархичната структура подсъдими П. и Ц., които са били проводници на указанията към останалите членове на групата.

45. РЕШЕНИЕ № 493 / 15.06.2015 Г. ПО НД № 1559/2014 Г., III НО НА ВКС (ДЕЛОТО "КИЛЪРИТЕ") (докладчик Красимир Харалампиев)

Огласеното нежелание на защитника да изпълни задълженията си по чл. 94, ал.6 НПК по независими от него причини, за което съгласно чл. 95 от НПК е уведомил съда, практически е приравнено на липса на ефективна адвокатска защита, нарушаващо процесуалните права на подсъдимия. Първоинстанционният съд е допуснал нарушение на процесуалните правила при приобщаване към доказателствената съвкупност на показанията на свидетелка, разпитана в присъствието единствено на резервния защитник, което се явява нарушение на чл.6 от ЕКПЧ. То не е констатирано от въззивния съд. Доводите на защитата на за наличието на основанието по чл. 348, ал.1, т.2, във вр. ал.3, т.1 от НПК за отмяна на обжалвания съдебен акт в тази му част, са основателни.

46. РЕШЕНИЕ № 47 / 17.03.2016 Г. ПО НД № 9/2016 Г., II НО НА ВКС (докладчик Красимира Медарова)

За престъплението по чл. 321, ал. 3, вр. с ал. 2 от НК се изисква съзнание на извършителя за съществуването на престъпна група с характеристиките по чл. 93, т. 20 от НК и съответна цел, в която той да участва при трайна обвързаност с останалите участници или част от тях за осъществяването на конкретната дейност, за която групата е формирана.

Действията на участниците в рамките на създадената организация е възможно да съществуват паралелно с личните им контакти и да са взаимно свързани.

Спецификата във функциите на подсъдимия като участник в създадената организация - пробен прием на наркотично вещество - се изразява във взаимодействие преимуществено с ръководителя на групата, който е основният снабдител с пробен наркотик. Независимо, че участието на подсъдимия не е включвало разпространение на наркотичните вещества, обективно го е обслужвало.

47. РЕШЕНИЕ № 72 / 01.08.2016 Г. ПО НД № 39/2016 Г., III НО НА ВКС (докладчик Красимир Шекерджиев)

Обстоятелството, че по делото не е установена датата на образуване на ОПГ, не може да бъде основание за постановяване на оправдателна присъда.

48. РЕШЕНИЕ № 113 / 24.06.2016 Г. ПО НД № 339/2016 Г., I НО НА ВКС (докладчик Блага Иванова)

„Имотната облага" в наказателно-правен смисъл представлява настъпило благоприятно изменение в имуществената сфера на дееца, което не му се следва на правно основание.

Когато лицата са извършили правомерна търговска дейност, те не могат да носят отговорност по чл. 321 от НК поради обективна несъставомерност на деянието.

49. РЕШЕНИЕ № 126 / 17.06.2016 Г. ПО НД № 360/2016 Г., II НО НА ВКС (докладчик Павлина Панова)

Престъплението по чл. 321, ал. 6 от НК е самостоятелен престъпен състав, чието изпълнително деяние се изразява в постигане на съгласие /съгласуваност на волите/ на поне две сговарящи се лица за извършване на най-малко две престъпления, които отговарят на изискването за тях да е предвидено наказание повече от три години лишаване от свобода.

В резултат на сговарянето между лицата не се достига до трайност или структурираност на връзките между тях, а само до съгласуваност и еднопосочност на волите им да се вършат определени престъпления. В случай, че между сговорилите се участници, които са повече от трима, се достигне до по-висока степен на трайност и съгласуваност, няма пречка задружната им престъпна дейност да се квалифицира по чл. 321, л. 1 или ал. 2 от НК. За съставомерност на деянието по чл. 321, ал. 6 от НК не е необходимо сговорилите се лица да са извършили едно или повече вторични престъпления, отговарящи на критерия за наказуемост с повече от три години лишаване от свобода. В случай, че такива бъдат извършени, ще е налице съвкупност от престъпления.

Субект на престъплението може да е всяко наказателноотговорно лице, като не е задължително то да е възможен субект на престъпленията от вторичната престъпна дейност, за които извършителите се сговарят да извършат. Не се поставя изискване извършителят по чл. 321, ал. 6 от НК да цели да бъде извършител и на престъпление от намислените като вторична престъпна дейност.

От субективна страна престъплението се осъществява с пряк умисъл, като в състава му е предвидена и специална съставомерна цел - да се вършат в страната или чужбина престъпления, за които се предвижда наказание повече от три години лишаване от свобода и чрез които се цели имотна облага или да се упражни противозаконно влияние върху дейността на орган на властта или местното самоуправление. Не е необходимо за осъществяването на престъплението да е налице сдружаване на три или повече лица, а само сговаряне на две лица, не е необходима трайност и структурираност на сдружаването. Същевременно и за двата състава е необходимо наличието на сговор за извършване в страната или чужбина на повече от едно престъпление, наказуемо с лишаване от свобода повече от три години.

Докато за съставомерността по чл. 321, ал. 3 от необходима специална „користна цел", то за състава по чл. 321, ал. 6 от НК е необходимо установяването на специалната цел за „набавяне на имотна облага". Целта по чл. 321, ал. 6 е по-тясна от тази по чл. 321, ал. 3 от НК, доколкото всяка цел за набавяне на имотна облага винаги е користна такава.

Диференцирани са ролите на всеки от подъдимите: за Д. - да финансира и организира пътуванията на наети и уговорени „куриери", които да пренасят наркотичните вещества, и да извършва плащанията на паричните им възнаграждения, а за Й. - да намира и вербува лица, склонни да извършват такива пътувания и да пренасят наркотични вещества срещу заплащане. Общата цел и на двамата подсъдими е била набавянето на имотна облага от тази дейност, която безспорно е била налице при съпоставяне на стойността на пренасяното наркотично вещество със сумите, които Д. е заплащал като разходи по осъществяването на пренасянето на наркотика.

50. РЕШЕНИЕ № 174 / 07.11.2016 Г. ПО НД № 685/2016 Г., II НО НА ВКС (САПАРД) (докладчик Елена Авдева)

При очертаване на структурираността на групата безусловно е необходимо да се установят трайни организационни връзки на базата на съгласие и обща воля да се върши престъпление.

51. РЕШЕНИЕ № 371 / 19.05.2016 Г. ПО НД № 844/2015 Г., III НО НА ВКС (ДЕЛОТО СРЕЩУ ЗЛАТОМИР ИВАНОВ „БАРЕТАТА") (докладчик Даниела Атанасова)

Ръководенето и участието в ОПГ е самостоятелно престъпление и подлежи на доказване, дори когато не са извършени конкретни престъпления, за чиято цел е създадена и действа групата. За да се приеме, че едно лице е член на ОПГ, е необходимо не само да се твърди от един или множество свидетели, че то участва в организирана престъпна група, но да се установят данни за конкретната му деятелност.

Установяването на подлежащите на доказване елементи от състава на престъплението по чл. 321 от НК във връзка с престъпното сдружаване предопределя и кръга от свидетели, които практически могат да дадат информация за правно релевантни факти. И това е така, предвид

обстоятелството, че инкриминираната дейност предполага конспиративност относно лицата, конкретната им съпричастност и дейността на самата група.

Разпоредбата на чл. 321 НК инкриминира предварителна престъпна дейност. Престъплението е формално, поради което за съставомерността му не се изисква настъпването на престъпния резултат. За да бъде ангажирана наказателната отговорност на членовете на ОПГ, не е необходимо да е осъществено вторичното престъпление. Не е необходимо всички участници в групата да се познават и да осъществят пряк контакт помежду си, както и да имат информация за дейността на всеки един от тях поотделно. Не е необходимо всички да са участвали в групата през целия период на нейното съществуване, като деянието се явява започнато в момента на присъединяването на дадения подсъдим към ОПГ и е довършено към момента, в който е преустановил своето участие. Не е необходимо всички участници да имат качеството на подсъдими. Установена и ясно разграничена е ролята на всеки един от гореизброените подсъдими, както по райони, в който са се разпространявали наркотичните вещества, така и по видове наркотици, а и по конкретно осъществявани функции и йерархично място в групата.

52. РЕШЕНИЕ № 441 / 11.03.2016 Г. ПО НД № 1323/2015 Г., I НО НА ВКС (докладчик Мина Топузова)

Превесът на смекчаващите отговорността обстоятелства над отегчаващото такова, както и наличието на изключително смекчаващо отговорността обстоятелство - продължителността на наказателното производство (повече от 10 години), значително надхвърлящо разумния срок за провеждането му, основателно са мотивирали съда да определи наказанието към минимума предвиден в санкционната норма.

53. РЕШЕНИЕ № 21 / 26.04.2017 Г. ПО НД № 1067/2016 Г., II НО НА ВКС (докладчик Милена Панева)

Цялостната оценъчна дейност на въззивния съд в случая е сведена до инертно формулиране на лесни отговори, които се открояват като основна качествена характеристика на контролирания въззивния акт в конкретно коментираната негова част, а не е ориентирана към прилагане на ясно формулираните от НПК и утвърдени в съдебната практика стандарти за достигане до истинно фактическо установяване чрез анализ и оценка на всички доказателства поотделно и в тяхната съвкупност без да се допуска игнориране, неоправдано фаворизиране или подценяване на някои от тях; чрез прецизност, точност и максимална коректност при интерпретацията на съдържанието на доказателствата и доказателствените източници

54. РЕШЕНИЕ №113 / 26.07.2017 Г. ПО НД № 459/2017 Г., III НО НА ВКС (докладчик Красимир Харалампиев)

Престъплението по чл. 234 от НК не е дефинирано в чл. 321, ал. 3 от НК като цел на организираната престъпна група, наличието на която да води до по-тежка квалификация на деянието, но създаването на групата с користна цел и участието на длъжностно лице в нея е достатъчно за приложение на този квалифициран наказателен състав, а особеностите и начинът на проявление на вторичното престъпление - безспорно извършено с користна цел, както и настъпилите обществеоопасни последици и степента на участие на подсъдимите в него, следва да се преценява при индивидуализацията на наказанията. Престъпленията по чл. 234 и чл. 242 от НК, преследвани от организираната престъпна група, са сериозен източник на парични доходи, което обуславя по - тежко квалифициращия признак користна цел.

55. РЕШЕНИЕ № 134 / 09.11.2017 Г. ПО НД № 597/2017 Г., III НО НА ВКС (докладчик Красимира Медарова)

За да е налице участие в престъпно сдружение, не е необходимо участниците да се познават/ всички или някои от тях /, но следва да съзнават, че с дейността си подпомагат постигането на общите престъпни цели на формированието. Необходимо е деецът да съзнава, че принадлежи към престъпно сдружение, членовете на което действат синхронизирано, като действията им са насочени към извършване на престъпления. Изпълнителното деяние се изразява в активни действия, чрез които деецът се обвързва в определени трайни взаимоотношения с другите лица от групата. Престъплението по чл. 321, ал. 2 от НК е формално и самостоятелно, като не е необходимо да е съпътствано от извършване на вторичната престъпна дейност, с която цел е създадена престъпната група. То представлява форма на предварителна, първична задружна престъпна дейност, докато престъпленията, за извършването на които е формирано престъпното сдружение, се явяват вторични. Поради това липсата на обвинение за вторичната дейност не променя характера на дейността по чл. 321 от НК.

56. РЕШЕНИЕ № 177 / 08.08.2017 Г. ПО НД № 114/2017 Г.,II НО НА ВКС (докладчик Галина Тонева)

Престъплението по чл. 321, ал. 2 от НК - „участие в ОПГ" е формално продължено престъпление и може да се осъществява чрез съвкупност от действия и бездействие, като за съставомерността му е достатъчно деецът само и единствено да участва във вече създадено сдружение, без да е необходимо да е започнало осъществяване или да е вече извършена вторична престъпна дейност. (Вж.още **ТР № 3/1971-ОСНК, т. VII-1** – „Продължаваното престъпление обаче се осъществява само с едно деяние (действие и бездействие или само с бездействие), което продължава трайно и непрекъснато в определено време").

Умисълът, в каквато форма на вина единствено е възможно извършването на това престъпление, е сложен и включва умисъл за съпричастност към ОПГ и умисъл за извършване на съответната вторична престъпна дейност. Умисълът на участника в сдружението по смисъла на чл. 321, ал. 2 от НК включва представа, че към него (сдружението) са съпричастни поне три лица и конкретни представи за самоличността на поне още едно лице от членовете на сдружението, без да е необходимо познанството с всички участници.

57. РЕШЕНИЕ № 177-2 / 08.08.2017 Г. ПО НД № 508/2017 Г., II НО НА ВКС (ДЕЛО СРЕЩУ ОРГАНИЗИРАНА ПРЕСТЪПНА ГРУПА, СЪЗДАДЕНА ЗА ИЗГОТВЯНЕ И ПРОКАРВАНЕ В ОБРЪЩЕНИЕ НА НЕИСТИНСКИ ПЛАТЕЖНИ ИНСТРУМЕНТИ)

Умисълът на участника в сдружението по смисъла на чл. 321, ал. 2 от НК включва представа, че към сдружението са съпричастни поне три лица и конкретни представи за самоличността на поне едно от тях, без да е необходимо познанството с всички участници.

58. РЕШЕНИЕ № 195 / 01.03.2017 Г. ПО НД № 592/2016 Г., III НО НА ВКС (докладчик Даниела Атанасова) (дело „Палките")

Установяването на провокация от страна на агента под прикритие би довело до оневиняване на подсъдимия, който е бил провокиран. В случая провокация не е имало, тъй като агентът не е оказал въздействие за извършване на престъплението от подсъдимите.

Признакът „трайност" на сдружението се базира на поведението на подсъдимите, сочещо на намерение за реализиране във времето на дейност по търговия с оръжие и боеприпаси, независимо че реализираното вторично престъпление е едно, а престъпната деятелност на участниците е преустановена с тяхното задържане.

59. РЕШЕНИЕ № 198 / 07.07.2017 г. ПО НД № 363/2017 г., II НО НА ВКС (докладчик Теодора Стамболова)

Липсва и друг задължителен елемент от цитираната разпоредба - групата да е създадена за извършване най-малко на две престъпления. Престъплението по чл. 321 е формално и за неговата съставомерност не се изисква извършване /дори и започване на изпълнението/ на вторичното престъпно деяние, заради което групата е създадена. Дейността на организираната престъпна група /ОПГ/ е съвкупността от всички престъпни посегателства, насочени към постигане на целите й, в чието извършване участват нейните членове. Дейността на престъпното сдружение обхваща както групата престъпления, свързана с дългосрочно и системно изпълнение, мотивиращо участниците към сдружаване, така и всички онези деяния, извършвани инцидентно в процеса на изграждане на групата за постигане на конкретно набелязаната цел и съответно предмета на дейност, зад които също стои колективна престъпна воля.

60. РЕШЕНИЕ № 281 / 13.12.2017 Г. ПО НД № 1052/2017 Г., I НО НА ВКС (докладчик Румен Петров)

Като изключим възпроизведените напълно излишно в мотивите теоретични разработки, фактическите изводи за формирането на групата и преди всичко за последователното участие в нея на всеки един от двамата подсъдими, направени от АСнС, са правилни. Подготовката за осъществяването на вторичната дейност е започнала след постигната договорка - първоначално между организатора и ръководител на групата и подсъдимия С., който след заболяването му е заменен от друго лице, както и третия участник. Решението не е взето инцидентно и случайно, без знанието и изричното съгласие на всеки от двамата подсъдими поотделно.

61. РЕШЕНИЕ № 292 / 17.01.2017 Г. ПО НД № 1009/2017 Г., II НО НА ВКС (докладчик Татяна Кънчева)

За разлика от обикновеното съучастие, между участниците в ОПГ задължително следва да има съгласие за създаване на необходимата организация за извършване на престъпни деяния, да е формирана обща воля за тяхното извършване. Деецът е поел ангажименти да съдейства за постигане на предварително определените цели на сдружението. Съставът на престъплението не изисква да е започнало или осъществено едно или няколко деяния, съставляващи целта на съществуване на групата.

Сключването на споразумение от част от обвинените лица за участие в организирана престъпна група има силата на присъда само по отношение на тях, но не и по отношение на останалите подсъдими, за които производството продължава по общия ред. Тяхното виновно поведение следва да бъде доказано по несъмнен и категоричен начин и не може да почива на предположения.

От участието на касатора като помагач със сключилите споразумение дейци в едно единствено вторично престъпление, не може априори да се изведе заключение, че той е осъществил и признаците на престъплението по чл. 321, ал. 3, вр. с ал. 2 НК. Тесните отношения на подъдимия с осъдените членове на групата, на които той непрекъснато помагал при отстраняване на пречките, възникнали при закупуване и превоза на цигарите, не сочат непременно на участие в ОПГ и могат да бъдат обикновено съучастие.

62. РЕШЕНИЕ № 249 / 12.01.2018 Г. ПО НД № 805/2017 Г., II НО НА ВКС (докладчик Бисер Троянов)

Въззивният съд не е разкрил обективната истина за сигурното и категорично участие на подсъдимия З. в престъпната група, създадена за противозаконно отглеждане на конопени растения. За разлика от другите осъдени лица, подписали споразумения за приключване на наказателното производство, подходът спрямо подсъд. З. следва да бъде по-различен, защото съдебното производство се провежда по общия ред. В мотивите на въззивния съдебен акт следва да залегне вярна и обоснована фактическа обстановка с описание на всички съставомерни признаци от извършеното деяние, съответен за обвиненията доказателствен анализ и правилни изводи за извършеното престъпление и вида съучастническа дейност.

Необходимите за една осъдителна присъда доказателства са заменени от общи уличаващи фрази и декларативни изречения, като присъдата почива на предположения. Доказателственият анализ е незадълбочен и бегло съпоставя отделните доказателствени средства. Оправдателните доказателства са отхвърлени с неубедителни и несериозни съображения. Правните изводи не се подкрепят от събраните по делото доказателства и поради това са неправилни и необосновани.

Неправилно въззивният съд приел още, че престъплението по чл. 354в, ал. 3 от НК е „частен случай“ на престъплението по чл. 321, ал. 2 от НК. Първият състав е специален по отношение на състава по чл. 321 от НК и затова изключва неговото приложение.

63. РЕШЕНИЕ № 251 / 26.01.2018 Г. ПО НД № 801/2017 Г., II НО НА ВКС (докладчик Жанина Начева)

При обвинението по чл. 321, ал. 3 вр., ал. 2 НК за какви конкретно престъпления е била създадена групата не е елемент от състава на престъплението. Прокурорът не е допуснал нарушение чрез посочване на вида на престъпленията, за които групата била създадена, чрез описанието им в обстоятелствената част и отразяването им в диспозитива на обвинителния акт.

64. РЕШЕНИЕ № 269 / 27.02.2018 Г. ПО НД № 946/2017 Г., I НО НА ВКС (СРЕЩУ ЗЛАТОМИР ИВАНОВ „БАРЕТАТА" И ДРУГИ ДЕВЕТ ПОДСЪДИМИ) (докладчик Спас Иванчев)

Престъпното сдружение може да се сформира инцидентно, без да има водеща роля на определено лице в образуването и ръководенето му.

В рамките на самото сдружение може да има вътрешни структури, които наново да реализират йерархия, която да изисква ръководене на по-ниските йерархични нива. Това далеч не означава, че всички следва да отговарят по чл.321, ал.1 от НК. Оправдаването на част от подсъдимите не влияе на престъпна дейност на останалите.

23 Октомври 2018